

TÜRKİYE'DE TARIM

DR. MUHAMMET BAHADIR

BİLGİLER TAMAMEN EĞİTİM AMACI İLE KULLANILMIŞTIR.

TÜRKİYE 'DE TARIM

TÜRKİYE'DE TARIMI ETKİLEYEN DOĞAL VE BEŞERİ FAKTÖRLER

“MİLLİ EKONOMİNİN TEMELİ ZİRAATTİR”.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

TÜRKİYE'DE TARIM

- Tarım, araziden yararlanmanın en ekonomik şeklidir.

Foto 1.tarım

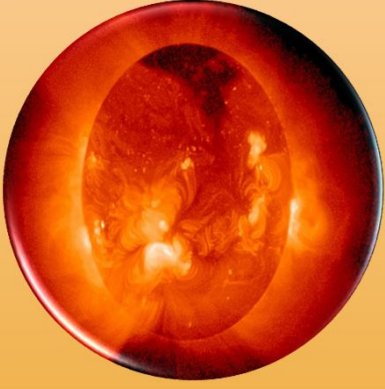
Kaynak: /www.etarim.net/son erişim tarihi:30:03.2013

TÜRKİYEDE TARIMI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- TOPRAK
- İKLİM
- TOPOĞRAFYA

İKLİM

SICAKLIK

DONMA

NEM

Foto 2.donma

Kaynak:mailbox.gazetevatan.com son erişim tarihi:31.03.2013

KURAKLIK

YAĞIŞ

RÜZGAR

Foto 3.yağış

Kaynak: /www.kirkincikapi.com.son erişim tarihi:31.03.2013

TOPRAK

Tarımın üzerinde yapıldığı toprakların verimlilik dereceleri birbirinden farklıdır

En verimli toprak alüvyal topraklardır. Vadi tabanı düzlükleri, deltalar ve birçok çöküntü ovası alüvyal topraklardan oluşur.

Buna karşılık tuzlu, jipsli bol killi toprakların verimleri çok düşüktür. Bu nedenle buralarda tarım yapılmaz.

Foto 4.toprak

kaynak/www.etarim.net/son erişim tarihi.:31.03.2013

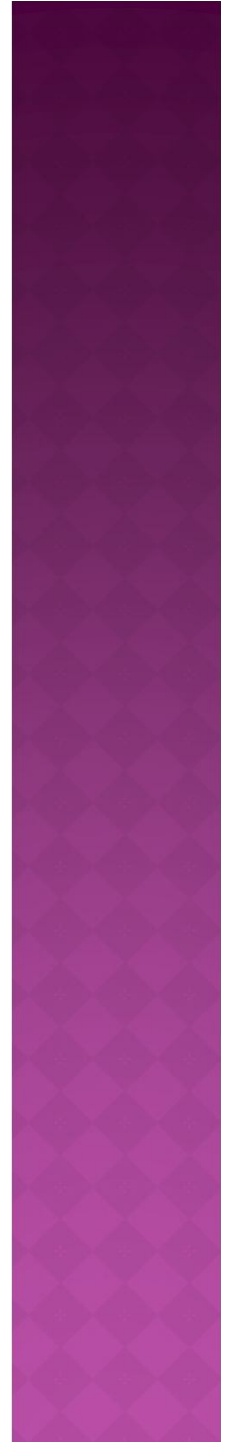
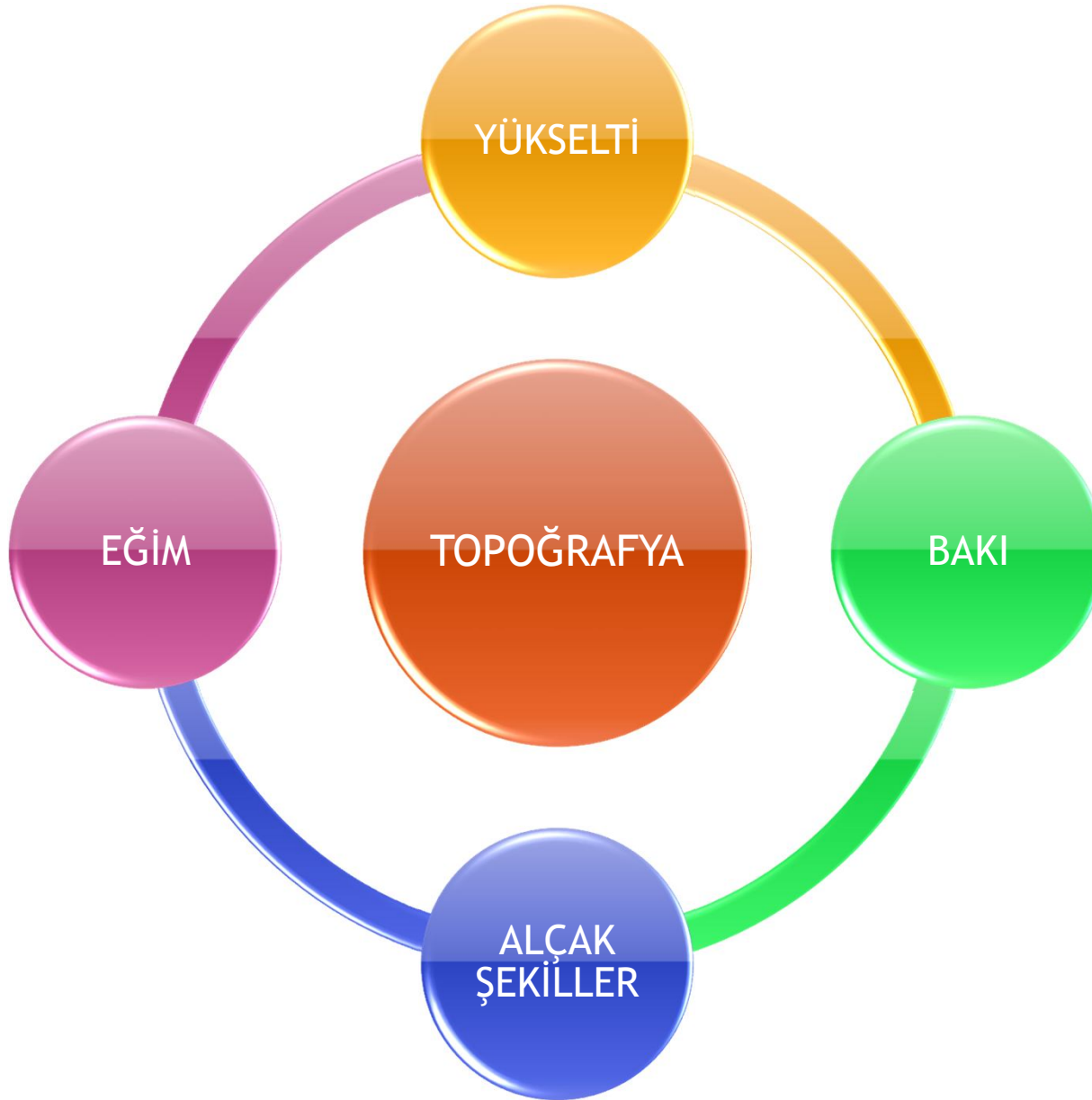

Foto 5.yükselti

Kaynak: /www.sagliksentatil.com son erişim tarihi:31.03.2013

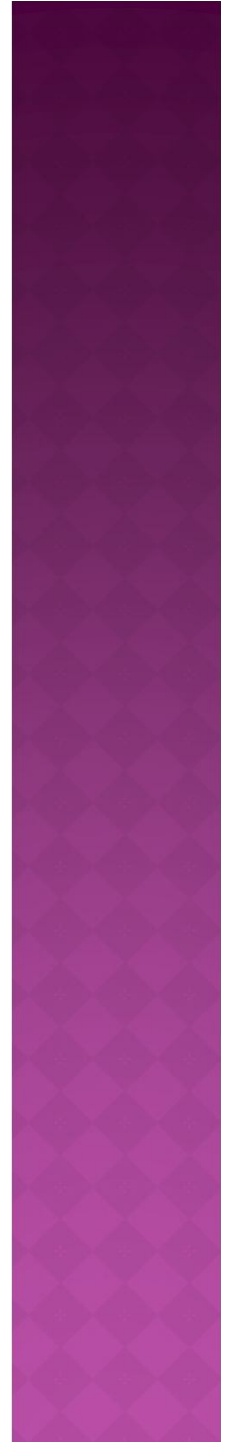

Foto 6.sulama

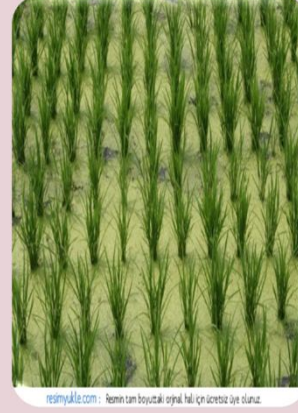
kaynak: //olcumsistemleri.com/son erişim tarihi:31.01.2013

Foto 7. makineleşme

Kaynak: www/tuid.org.ua/ son erişim tarihi: 31.03.2013

Başlıca tahıllar

Buğday

Arpa

Yulaf

Çavdar

Çeltik

Foto 8. buğday tarlası

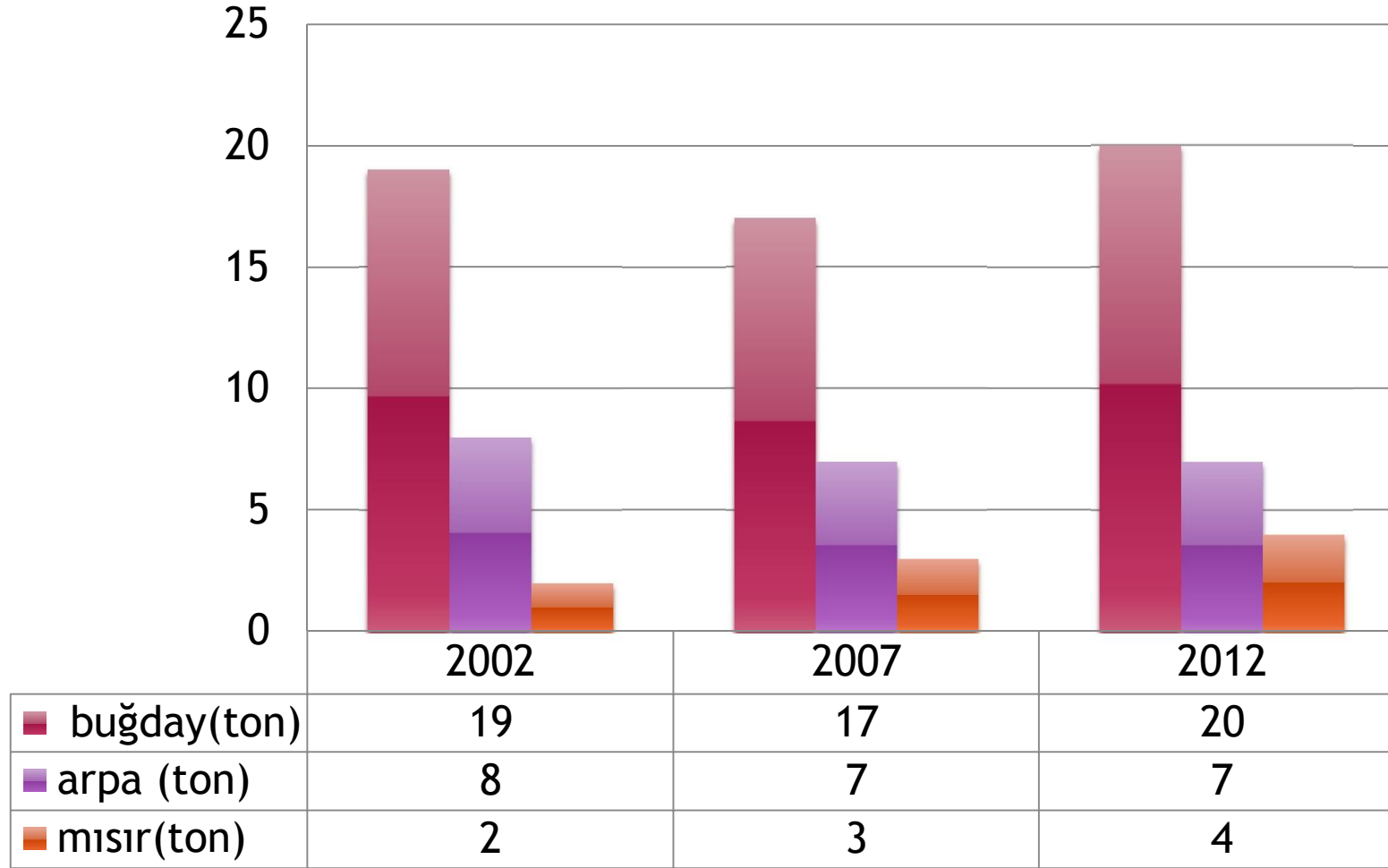
kaynak: //www.suskumru.com.son erişim tarihi:31.03.2013

Foto arpa tarlası

kaynak//www.turklider.org/son erişim tarihi.31.03.2013

Türkiye tahıl üretimi

Grafik 1.türkiye tahıl üretimi oranları(ton)

Kaynak:www.tuik.com.son erişim tarihi:31.03.2013

Foto 9. yulaf tarlası

kaynak: //periskop.livejournal.com.son erişim tarihi:31.03.2013

Foto 10.avdar

kaynak: //www.flickriver.com.son erişim tarihi:31.03.2013

Foto 11. Çeltik tarlaları Fotoğraf(Behiç gnalan)

kaynak: //www.arsivfotoritim.com.son erişim tarihi:31.03.2013

SANAYİDE YOĞUN OLARAK KULLANILAN KÜLTÜR BİTKİLERİ

Sanayi bitkileri

Şeker pancarı

tütün

pamuk

Foto 12.pamuk

Kaynak: /www.tarimturkiye.com son erişim tarihi:31.03.2013

Sanayi bitkilerinin yetiştirildiği alanlar

Akdeniz, ege, güney
Marmara, güneydoğu
Anadolu

Ege, küçük menderes
,büyük menderes
,Gediz Bakır çay
,Bafra, Kelkit oluğu

Orta Anadolu'nun
bütün illeri,iç batı
Anadolu, Orta ve batı
Anadolu

Foto 13.tütün

kaynak/tutuncunuz. net.son erişim tarihi:31.03.2013

Foto 14.şeker pancarı

kaynak/www.sebze.ontro.com.son erişim tarihi:31.03.2013

Yaęlı tohum bitkileri

Ayçiçeęi

Hařhař

Yer
fıstığı

Göl

Foto 15.gül ağacı

kaynak/www.resimler.tv/son erişim tarihi:31.03.2013

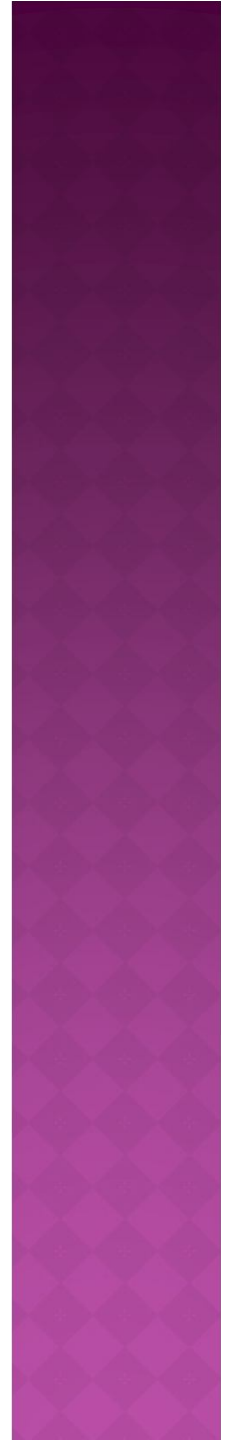

Foto 16.hařhař

kaynak/www.bilgiustam.com.soneriřimtarihi:31.03.2013

Yağ bitkilerinin yetiştirildiği alanlar

Isparta, burdur
,Denizli, Aydın

Adana
Antalya ,Hatay, Kahramanmaraş
ovaları

Afyon,denizli

edirne ,tekirdağ,orta anadolu

Foto 17.ayçiçeđi

Kaynak: /www.resimlerx.com son erişim tarihi:31.03.2013

Foto 18.yer fıstığı

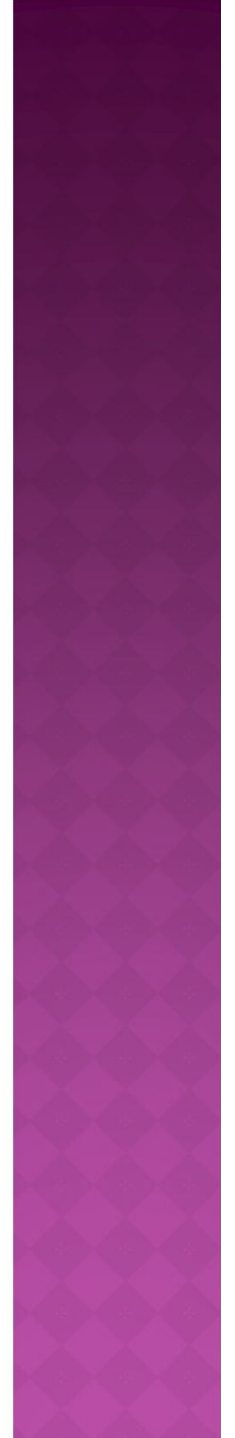
kaynak/www.tunclar.com.son erişim tarihi:31.03.2012

The image features a solid grey vertical bar on the left side. The rest of the image has a dark purple background with a repeating diamond or checkered pattern in a slightly lighter shade of purple. The word "MEYVELER" is written in a bold, white, sans-serif font, centered horizontally on the right side of the image.

MEYVELER

MEYVE;

Bitkilerde çiçeğin döllenmesinden sonra yumurtalığın gelişmesiyle oluşan tohumları taşıyan, genellikle yenebilen organ, yemiş(tdk)

MEYVELER ŞÖYLE SINIFLANDIRILIR;

Taş çekirdekli
meyveler

Kayısı
Şeftali
Erik
Zeytin

Yumuşak
çekirdekli
meyveler

Turunçgiller
Elma
Ayva
yenidünya

Sert kabuklu
meyveler

Fındık
Badem
Kestane
fıstık

Foto 19.meyveler

Kaynak: www.gidasayfasi.com.son erişim tarihi:01.04.2013

.Türkiye dilsiz bölgeler meyve krokisi

Kaynak:www.haritadunyasi.com.son erişim tarihi:31.03.2013

Marmara bölgesi

Zeytin

Kışları ılık ve yağışlı, yazları sıcak ve kurak olan akdeniz ikliminde yetiştirilir. marmara kıyıların da sofralık yapılır.

. Marmara Bölgesi'nin ağaç varlığı açısından Türkiye içindeki payı da % 10 dur.

Ayvalık, Mudanya, Edremit Körfezi, Orhangazi, İznik, Gemlik ve Yalova gibi yerlerde yoğun olarak bulunur.

Zeytinyağı, yemeklik yağ olarak ve sabunculukta kullanılmaktadır

Foto 20.ege dağlarında zeytin bahçeleri

Kaynak:www.haymanahaber.org/.son erişim tarihi :28.03.2013

Karadeniz bölgesi

fındık

fındık bitkisi,
ılıman ve
nemli iklim ile
humuslu
toprakları
sever.

Karadeniz
bölgesi Türkiye
fındık ekim
alanlarının %95
ini oluşturur.

Türkiye de
fındık ekim
alanlarının çok
büyük kısmı
Trabzon,
Giresun, ordu
Yörelerinde
toplanmıştır.

Fındık yağı
besin, parfümeri
ve sabun
endüstrilerinde
kullanılmaktadır.

Foto 21.GİRESUN (FOTOĞRAF:MEFTUN ŞENGÜN)

Kaynak:<http://www.serander.net/galeri/resim.sonerişim> tarihi.28.03.2013

Ege bölgesi

Üzüm

Üzüm olgunlaşma döneminde sıcak ve kuru havayı sever. Kumlu topraklarda daha verimli olur.

Ege bölgesinden Türkiye üzüm üretiminin %45 sağlanır.

Gediz vadisinde çok yaygın üzüm bağları vardır. En çok Manisa ve İzmir illerinde yetiştirilir.

Yaş ve kuru olarak tüketilir. pekme z, sirke, pestil, şarap, rakı üretiminde kullanılır.

Foto 22.Elâzığ'da bağ bozumu zamanı

Kaynak:<http://team-aow.discuforum.info> son erişim tarihi.28.03.2013

İç Anadolu bölgesi

Elma

Elma ağacı soğuğa karşı dayanıklı olduğu için iç yöremizde çok yaygın ekim alanlarına sahiptir.

Türkiye de en geniş ekim alanı olan ve en çok üretilen meyve ,elmadır.

Elma en çok orta Anadolu da Yetiştirilir.
Isparta-Konya,
Niğde, Amasya,
Tokat.

Yaş ve kuru olarak değerlendirildiği gibi meyve suyu ve konserve üretiminde de tüketilir.

Foto 23.elma bahçeleri

Kaynak: <http://www.organikgrup.com>.son erişim tarihi.28.03.2013

Akdeniz bölgesi

Turunçgiller(narenciye)

Turunçgiller kışları soğuk olmayan iklim bölgelerinde yetişirler.

Türkiye turunçgil ağaçlarının % 70 Akdeniz bölgesinde bulunur.

Ege bölümü ise %20 sini karşılar. İzmir, Aydın, Muğla illerinde toplanmıştır.

En çok yaş olarak tüketilen turunçgiller meyve suyu, marmelat ve reçel olarak değerlendirilir.

foto 24.aşırı yağışlardan olumsuz etkilenen narenciye bahçesi

Kaynak:<http://www.bizimantalya.com/>.son erişim tarihi.28.03.2013.

Doğu Anadolu bölgesi

Kayısı

Karasal iklime
sahip yörelerin
alçak
kesimlerinde
yer alırlar.
İlkbahar
donlarına karşı
hassastırlar.

Kayısı
üretiminin
merkezi,
Malatya olan
Türkiye kuru
kayısı
üretiminin %30-
40 nı karşılar.

En çok kayısı
ağacı Malatya
il sınırındadır.
Daha sonra
elazığ,konya
,Kayseri, İzmir
gelir.

Meyve suyu reçel
ve marmelat
olarak
değerlendirilen
kayısının bir kısmı
ise kurutulmuş
olarak ihraç edilir.

Foto 25.İstanbul Bağcılar Kayısı

Kaynak:<http://www.trthaber.com/son> erişim tarihi:28.03.2013

Güney Doğu Anadolu bölgesi

Antep fıstığı

Antep fıstığı ağacı Akdeniz iklim bölgesinde yetiştir.

Türkiye Antep fıstığımağaçlarının%80 nı güney doğu Anadolu bölgesinde bulunur.

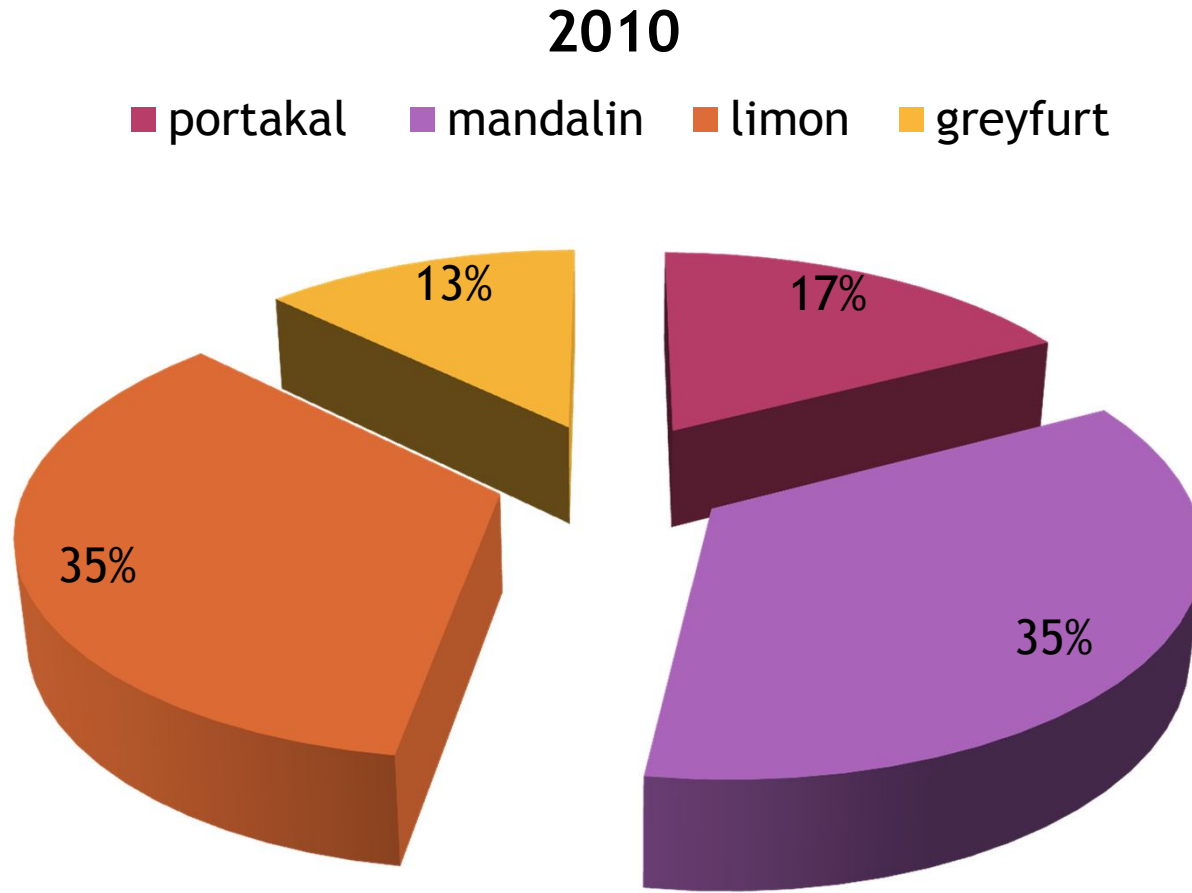
Ekonomik olarak yetiştirildiği yer güneydoğu Anadolu bölgesidir. Gaziantep, Şanlıurfa ve Adıyaman illeri başlıca yetiştirme alanlarıdır.

Antep fıstığı çerez olarak tüketildiği gibi çikolata ve pasta gibi çeşitli besin maddelerine de karıştırılır.

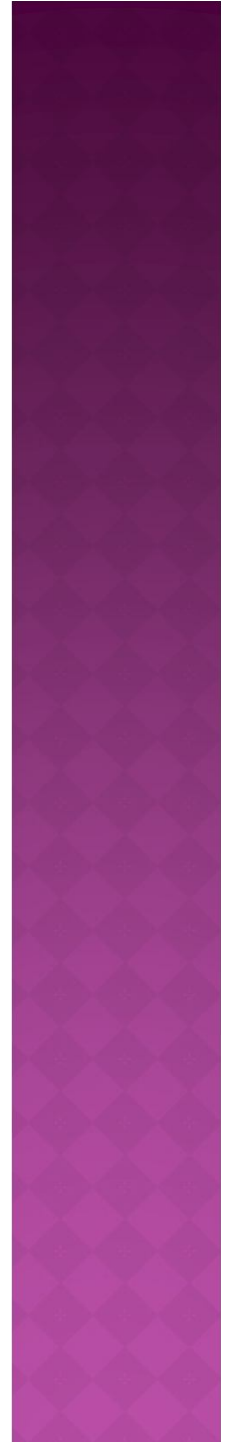

Foto 26.fıstık ağaçları

Kaynak:<http://www.deretepe.net/sonerişim> tarihi:28.03.2013

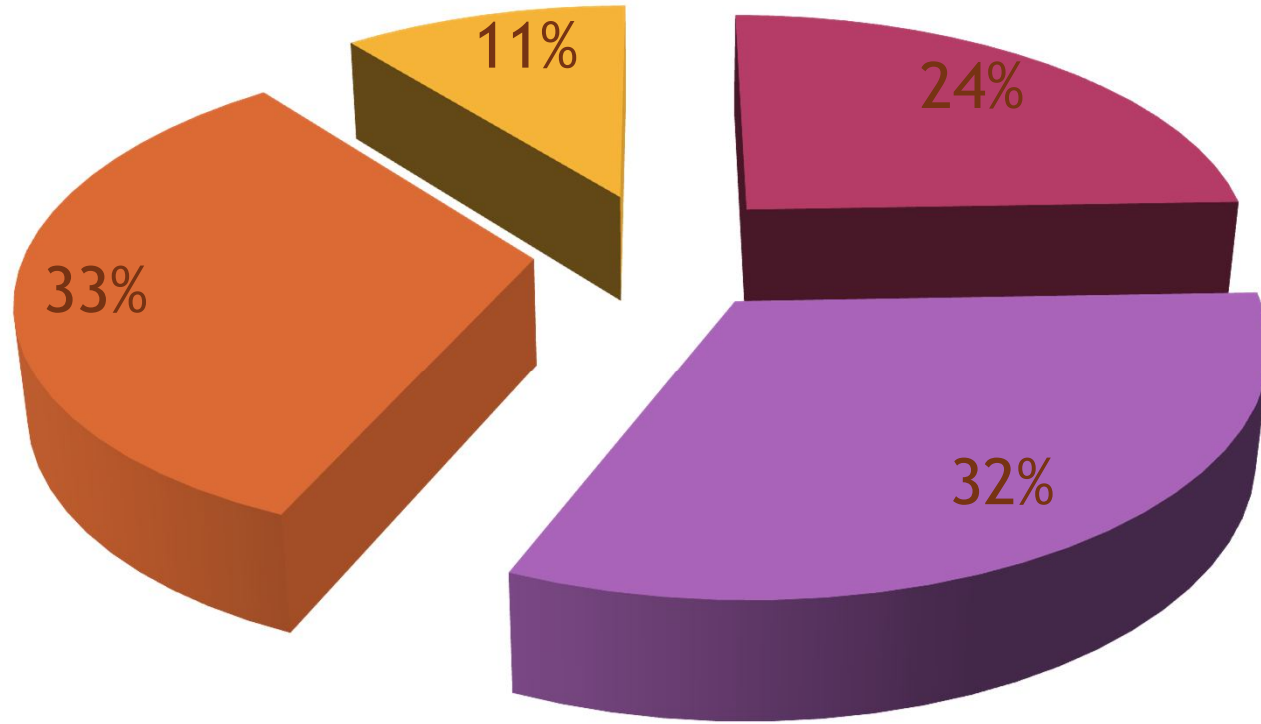

Grafik 2.Türkiye Turunçgiller İhraç Oranları(2010)

2011

■ portakal ■ mandalin ■ limon ■ greyfurt

Grafik 3.türkiye turunçgiller ihraç oranları(2011)

Kaynak :www. TÜİK.gov.son erişim tarihi.29.03.2013

SEBZELER VE SERACILIK

Sebze;

Bitkilerin pişirilerek ya da çiğ olarak yenilen başta yaprak olmak üzere;

Gövde ve kök gibi kısımlarına verilen genel bir addır.

Sebzelerin sınıflandırılması

Yapraklarına göre sebzeler

Sap ve gövdelerine göre sebzeler

Çiçeklerinden faydalanılan sebzeler

Köklerinden faydalanılan sebzeler

Meyvelerinden faydalanılan sebzeler

Tohumu yenen sebzeler

- Marul

- Tere

- Kuşkonmaz

- pırasa

- karnı bahar

- enginar

Foto 27.çeşitli sebzeler

kaynak/organiksaglik.net/organik-gidalar/biberin-faydalari/son erişim :30.03.2013

- patates

- havuç

- biber

- domates

- bezelye

- fasulye

Foto 28.Sebzeler

Kaynak.//organiksaglik.net/organik-gidalar/biberin-faydalari/son erişim :30.03.2013

Harita 1.(Türkiye tarımsal üretim haritası)

➤ En çok sebze üreten bölgeler; Akdeniz , Marmara ve Ege bölgeleridir.

Harita 2.(Türkiye iklim haritası)

- Ülkemizde sebzelerin en erken yetiştiği bölge Ege ve Akdeniz Bölgesidir.
- Nedeni;
- Kış sıcaklıklarının yüksek olmasıdır.

Kaynak: www.forumlord.net/haritalar/123281-turkiye-iklim-bolgeleri-haritasi.son erişim tarihi:28.03.2013

➤ Diğer bölgelerimizde sebze tarımını olumsuz yönde etkileyen nedenler?

Karadeniz bölgesinde
güneşli gün sayısının azlığı,

Doğu anadoluda yükseltiden
dolayı sıcaklıkların düşük
olması ve yaz mevsiminin
kısa ve serin geçmesi

İç anadoluda yaz
kuraklığının belirgin ve
sulamanın yetersiz olması

Foto 29.sera

Seracılık (Turfandacılık)

➤ cam veya plastikten yapılan seralarda mevsimi dışında meyve ve sebze üretme faaliyetlerine seracılık (turfandacılık) denir.

kaynak: /www.gidatarim.com/son erişim tarihi:30.03.2013

Foto 30.sera

- Türkiye’de örtü altı sebze ve meyve yetiştiriciliği, daha çok Akdeniz İklimi’nin hüküm sürdüğü Akdeniz ve Ege Bölgesi’nde görülmektedir.
- Çünkü bu bölgelerde iklim, diğer bölgelere oranla ılımandır ve seracılık daha ekonomiktir.

kaynak/www.serakurulumu.com/son erişim tarihi:30.03.2013

Foto 31.ilek serası

kaynak/commons.wikimedia.org.son erişimtarihi: 30.03.2013

Seracılığın faydaları?

Mevsimi dışında sebze ve meyve yetiştirilir.

Seracılıkta her mevsim istenilen ürünü almak mümkün olur.

Sebzecilikte verim ve kalite artar.

ORGANIK (EKOLOJİK)TARIM

Organik tarım nedir?

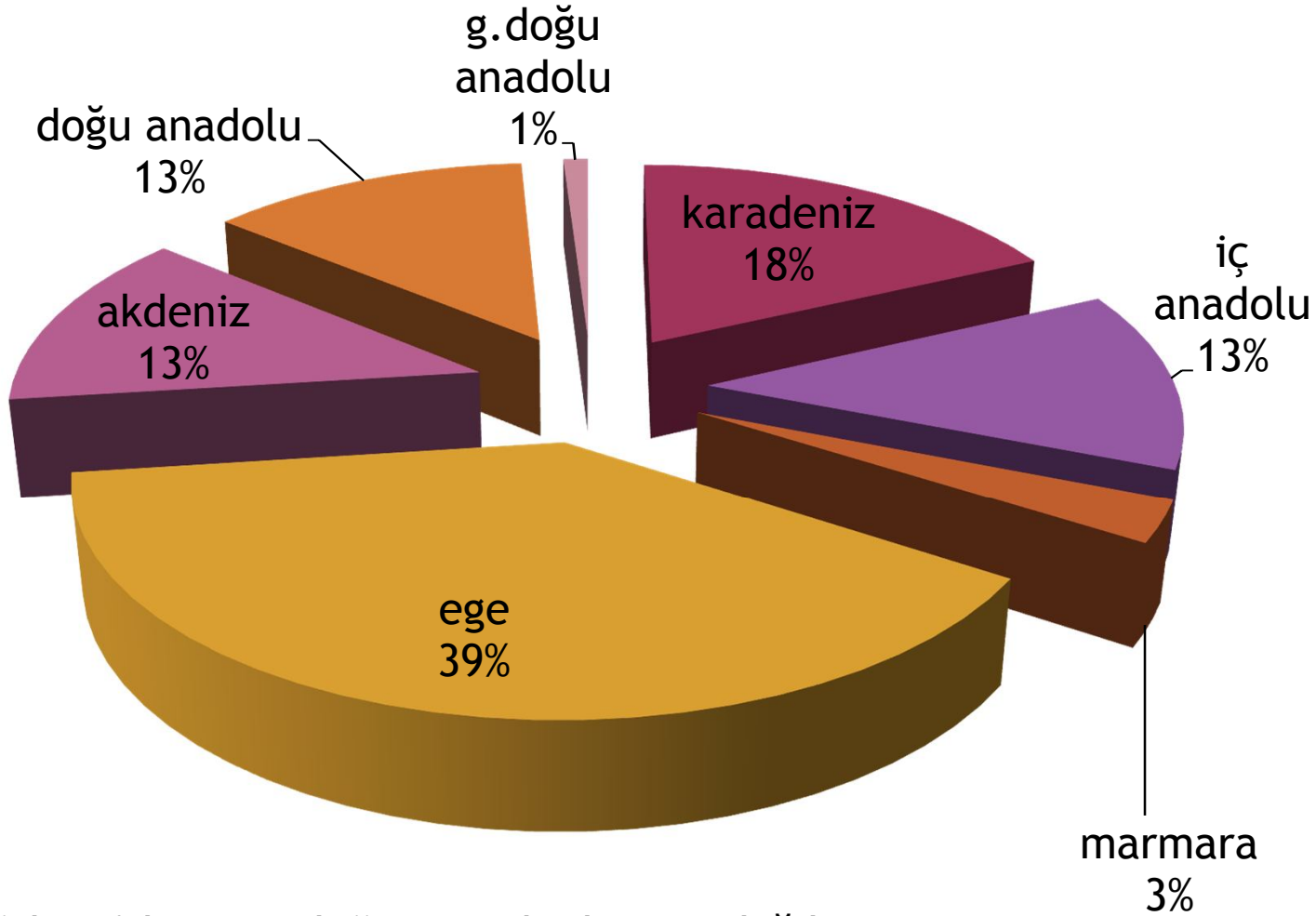
➤Organik tarım, insan sağığına ve çevreye zarar vermeyen ve üretimde kimyasal girdi kullanılmadan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı tarımsal üretim biçimidir.

Foto 32.Tarım

kaynak/www.ekofinans.com son erişim tarihi:30.03.2013

Türkiye de organik üretim alanlarının dağılışı

Grafik 4. Türkiye’de organik üretim alanlarının dağılışı

KAYNAK: www.orguder.org.tr (son erişim tarihi: 29.03.2013)

Organik tarımda hedefler

Az ürün yetiştirmek ve yüksek parasal getiri sağlamak

Sağlığa zararlı olmayan ürün yetiştirmek

Yüksek kaliteli ürün yetiştirmek

Foto 33.Genetiđiyle Oynanmıř

kaynak/www.sifali_otlar.org son erişim
tarihi:30.03.2013

Foto 34.Organik

Organik tarımda doğaya uyumluluk esastır

Foto 35.organik tarım

kaynak/www.gidasayfasi.com.son erişim tarihi:31.03.2013

Toprak
uygun
yönteml
erle
işlenir.

Bilinçsiz
ilaç ve
gübre
kullanım
ından
kaçınılm
aktadır.

Bitkisel
ve
hayvans
al
gübreler
kullanıl
maktadır.

Genleriyle
oynanmam
ış
dayanıklı
tohum
kullanılma
ktadır.

Ekolojik tarımın faydaları

Hava, su
toprak
kirliliğine
neden olmaz.

Zararlı ilaç ve
gübre
kullanılmadığı
için diğer
canlılara
zarar vermez.

Toprak
bilimsiz
kullanılmadığı
için erozyon
önlenmiş
olur.

Tarımın Türkiye Ekonomisindeki Yeri

Foto 36.

Kaynak: /www.haber-merkezi.com(son erişim tarihi:30.03.2013)

Türkiye de faal
nüfusun
yaklaşık yarısı
tarım
sektöründe
çalışmaktadır.

Ülkemizin
kalkınmasında
önemli rol
oynayan
sanayiye
hammadde
sağlar.

Türkiye de tarım
ürünleri çeşitli ve
bol olduğundan
tarım ürünleri
satın almak için dış
ülkelere fazla
döviz
ödenmemektedir.

Foto 37.Makineleşme tarımda işsizliği artıran önemli bir etkindir.

kaynak/wallpaperswide.com.son erişim tarihi:01.03.2013

Foto 38.Buğday hasadı.

Kaynak: /www.bilgiustam.com son erişim tarihi:30.03.2013

Kaynakça:

- ◉ Ziraat Coğrafyası - Prof. Dr. Doğanay ,H.,Atatürk Üniversitesi
Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Coğrafya Eğitimi Anabilim
Dalı -Erzurum 2007
- ◉ Ekonomik Coğrafya- Prof. Dr. Tümertekin ,E.,İstanbul
Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No:2926
- ◉ Türkiye Coğrafyası (Fiziki- Beşeri- Ekonomik- Jeopolitik) -
Şahin,C., Doğanay,H., Özcan ,N.- Gündüz Eğitim ve
Yayıncılık Ankara 2010
- ◉ Türkiye Ekonomik Coğrafyası Prof. Dr. Doğanay ,H.,Atatürk
Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Coğrafya
Eğitimi Bölümü -Erzurum 1998

Kaynak:tdk.gov.tr/index.php?option=com.sonerişim :28.05.2013

kaynak//www.cografyaegitimi.biz/forum/dilsiz-turkiyenin-cografi-bolgeleri-haritasison erişim :28.05.2013

kaynak/www.trabzontarim.gov.trsonerişim :28.05.2013

kaynak/www.etarim.net/bilgi-bankasi/bahce-bitkileri-notlari/turuncgil-yetistiriciligi.son erişim:28.05.2013

kaynak/www.amasyakulturturizm.gov.tr/belge/1-89531/amasya-misket-elmasi.sonerişim :28.05.2013

kaynak//www.agacler.net/forum/bagcilik/son erişim:28.05.2013

kaynak/tinazdere.wordpress.com/tag/antep-fistigi-yetistiriciligi/son erişim:28.05.2013

kaynak/www.forumdaz.net/turkiye-ile-ilgili/dogu-anadolu-bolgesinin-meyveleri-son erişim:28.05.2013

kaynak/www.haberanamur.net/tag/muz.sonerişim :28.05.2013

kaynak/www.yenibursa.com/Marmarabirlik-Fiyatlari-Acikladi-son erişim:28.05.2013

Kaynak:mailbox.gazetevatan.com son erişim tarihi:31.03.2013

Kaynak:/www.sagliksentatil.com son erişim tarihi:31.03.2013

Kaynak:/www.kirkincikapi.com.son erişim tarihi:31.03.2013

kaynak/www.etarim.net/son erişim tarihi.:31.03.2013

kaynak://olcumsistemleri.com/son erişim tarihi:31.01.2013

Kaynak:www/tuid.org.ua/son erişim tarihi:31.03.2013

Kaynak:/www.tarimturkiye.com son erişim tarihi:31.03.2013

Kaynak: http://team-aow.discuforum.info son erişim tarihi.28.03.2013

Kaynak:/www.resimlerx.com son erişim tarihi:31.03.2013

Kaynak :www. TÜİK.gov.son erişim tarihi.29.03.2013

Kaynak: http://www.serander.net/galeri/resim.sonerişim tarihi.28.03.2013

kaynak://www.suskumru.com.son erişim tarihi:31.03.2013

kaynak//www.turklider.org/son erişim tarihi.31.03.2013

Kaynak:www.tuik.com.son erişim tarihi:31.03.2013

kaynak://www.flickriver.com.son erişim

tarihi:31.03.2013